

Naturnationalpark Hanstholm

Dagsorden til 3. bestyrelsesmøde 13. november 2024 kl. 16-19
på Hotel Hanstholm, Chr. Hansens Vej 2, 7730 Hanstholm.

Naturstyrelsen Thy
J.nr. 24/06976
Ref. HOLSE
22-11-2024

Ekstra arrangement kl. 14-16 samme dag: Besøg ved landmand,
Jens Christian Sørensen, der har jorde der grænser op til NNP
Hanstholm, med henblik på at drøfte markskader fra krondyr.

Dagsorden

Nr.	Dagsordenspunkt og evt. bilag
1.	Velkomst
2.	Godkendelse af referat fra sidste møde Bilag 2.1 Referat- og dagsorden fra 2. bestyrelsesmøde d. 2. oktober 2024
3.	Opfølgning på turen til NNP Almindingen/Bornholm
4.	25 års undersøgelser af edderkoppefaunen i Hanstholm Vildtreservat Bilag 4.1: Kort over Naturnationalpark Hanstholm Bilag 4.2: "Er leddyrfaunaen i Hanstholmreservatet blevet fattigere? Edderkopperne som eksempel". Artikel fra Naturnyt september 2024.
5.	Hjortearter i NNP Hanstholm Bilag 5.1: Oversigt og funktion af forskellige arter af planteædere Bilag 5.2: Kort der viser placering af hovedparten det trådhegn der skal etableres som følge af den politiske aftale fra 2022 Bilag 5.3: Optælling af krondyr i NNP Hanstholm 2023 og 2024
6.	Hydrologisk forundersøgelse 2023 i NNP Hanstholm
7.	Eventuelt

Referat

3. bestyrelsesmøde i Naturnationalpark Hanstholm, onsdag d. 13. november 2024, 16:00 – 19:00.

Mødet blev afholdt på Hotel Hanstholm, Chr. Hansens Vej 2, 7730 Hanstholm.

Forud for bestyrelsesmødet var der som et ekstra arrangement (kl. 14-16) en besigtigelse hos landmand, Jens Christian Sørensen.

Formålet var at besøgte og drøfte problematikken med at være jordejer med arealer der ligger op til NNP Hanstholm og de markskade der følger med den store bestand af krondyr.

Deltagere:

Lars Riis	Formand
Esben Oddershede	Nors-Tved Borgerforening
Ib Nord Nielsen	Danmarks Naturfredningsforening
Jan Durinck	Biologisk Forening for Nordvestjylland
Lene Klim Petersen	Dronning Louises Børnehus
Lene Munk Andersen	Klitmøller Borger og Erhvervsforening
Lene Thorup	Dansk Orienterings Forbund
Lone Lærke Krog	Ride ruten Thy
Maja Vestergaard Jensen	Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger
Mette Hedegaard	Danmarks Ride Forbund
Mona Frederiksen	Ræhr Beboerforening
Niels Jørgen Pedersen	Thisted Kommune
Ole Bernth Jensen	Danmarks Idræts Forbund
Philip Hahn-Petersen	Vild med Vilje
Pia Christiansen	Naboer
Pia Slot	Dansk Islandshesteforening
Sabine Stosiek	Dansk Ornitologisk Forening
Tage Espersen	Danmarks Jægerforbund
Thomas Møller Pedersen	Brugerrådet, Naturstyrelsen Thy
Torben Juul-Olsen	Nationalpark Thy

Fra Naturstyrelsen Thy: Biolog Peter Bundgaard Jensen, skovrider Ole Noe og projektleder Henrik Olsen

Afbud fra:

Alice Bojer Thomsen	Elmelund
Claus Ladefoged	Danmarks Cykle Union
Hans Christen Mikkelsen	Friluftsrådet
Kathrine Øgaard Kristensen	Fjordland

Gæster:

Søren Toft, Århus Universitet
Jacob Birk Jensen, fra WatsonC, Aalborg

Ved besigtigelsen:

Jens Christian Sørensen, Fyrvej, Hanstholm, vært
Tommy Hansen, Vildkonsulent, NST Thy.

Dagsorden

Nr.	Dagsordenspunkt og evt. bilag
-----	-------------------------------

1.	Velkomst (Formand)
----	---------------------------

Orientering

Der er fire afbud til bestyrelsesmødet. Tilstede: 20 fra bestyrelsen inc. formand.

Sagsfremstilling

Formanden for bestyrelsen Lars Riis byder velkommen til mødet.

Referat:

Formanden for bestyrelsen Lars Riis byder velkommen til mødet og takker for det flotte fremmøde ved besigtigelsen hos Jens Christian Sørensen. Selvom der var lidt blæsende og koldt, gav besøget en god indføring i driften af landbrugsarealer tæt på en naturnationalpark med mange krondyr.

Naturstyrelsen Thy har ansat en ny biolog, Peter Bundgaard Jensen, som vil være en del af de fremtidige møder og indgå i sekretariat for bestyrelses arbejdet. Peter gav en kort præsentation af sig selv og baggrund.

2.	Godkendelse af referat fra sidste møde (Formand)
----	---

Godkendelse

Sagsfremstilling

Referat fra seneste møde onsdag d. 2. oktober 2024 skal endeligt godkendes.

Sekretariatets bemærkninger

Udkast til referat har været rundsent og der var generelt meget få bemærkninger. Ingen opklaringsmæssige korrektioner, kun enkelte sprogmæssige korrektioner. Referatet fremstår derfor som da det blev rundsent til bestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles, at referatet godkendes og offentliggøres på hjemmesiden.

Bilag:

Bilag 2.1 Referat fra 2. bestyrelsesmøde d. 2. oktober 2024

Referat:

En samlet bestyrelse godkendte referatet fra 2. bestyrelsesmøde i NNP Hanstholm.

Sekretariatet sikre en offentliggørelse på hjemmesiden (Link nedenfor)

<https://naturstyrelsen.dk/vildere-natur/naturalnationalparker/naturalnationalpark-hanstholm>

Lone Lærke Krog (Ride ruten Thy):

Hvorfor stemmer møderækken (emner) ikke med den møderække der tidligere har være lagt op til....

→ NST / sekretariatet: på det 2. møde blev der præsenteret et foreløbigt bud på indhold af de første bestyrelsesmøder. Emnerne er stadig gældende, men af praktiske hensyn til blandt andet oplægsholdere, kan rækkefølgen for emnerne ende anderledes end først vist.

→ NST / sekretariatet: foreslår at vi betragter mødeplanen som en dynamisk plan med mulighed for løbende justeringer. Således er forslaget: at der ved de fremtidige mødeindkaldelser vedlægges en opdateret plan (så er alle informeret om status og nylige ændringer) samt vi kan indsætte en liste over foreslåede fokus emner for det fortsatte bestyrelsesarbejde.

3. Opfølgning på tur til NNP Almindingen/Bornholm (Formand)

Drøftelse

Sagsfremstilling

En stor del af bestyrelsen besøgte fredag d. 8. november NNP Almindingen på Bornholm.

Sekretariatets bemærkninger

Der er hjemtaget billetter til de tilmeldte: 19 personer inc. Ole Noe og Henrik Olsen NST. Tjek ind foretages af NST og boardingkort medbringes og udleveres til hver enkelt deltager.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen drøfter turen til NNP Almindingen og evt. emner/vinkler der kan tages med i arbejdet med NNP Hanstholm.

Referat:

Bestyrelses oplevelser og emner fra dagen hos NNP Almindingen:

- Meget populært sted på Bornholm pga. muligheden for at opleve bison. I omegnen af 100-150.000 besøgende/årligt.
- Lokalt er der stor interesse for dyrene og mange lokale besøgere indhegningen dagligt.
- Offentlig vej gennem indhegningen gør det let at besøge området

- Fra vejen er det ofte muligt at se dyrene på tæt hold – fx under besøget, hvor de gik tæt på vejen.
- Opdragelse af publikum: hold afstand til dyrene
- Tydeligt at se effekt af de græssende dyr. Skader på bark/træer, optrædning af områder, væltede træer og lokale mikrohabitater med lysåbenhed som følge af de græssende dyr.
- Tydeligvis også masser af føde – kunne godt være flere dyr og gerne nogle heste til at æde en betydelige vækst af stride græsser.
- Dårlig overlevelse blandt bison'erne (af en lang række årsager) og problemer med import af nye giver et pt. lavt antal dyr.
- God ide hvis der kunne arrangeres et oplæg fra en ekspert i bison – forud for en evt. diskussion om relevansen af denne art i NNP Hanstholm.

Bemærkninger til referat:

Lene Munk Andersen (Klitmøller Borger- og Erhvervsforening) og Pia Slot (Dansk Islandskehesteforening)

I forhold til besøget i Bisonskoven og punktet "Opdragelse af publikum: hold afstand til dyrene" vil vi gerne have ført til referat;

Til trods for god og fyldestgørende information omkring, hvordan besøgende skal færdes blandt indhegnede dyr, opstod der under bestyrelsens besøg i Bisonskoven, en situation, hvor NSTs medarbejdere to gange måtte bede folk om at trække sig tilbage/væk fra bisonstyren, før der reageres. Dette viser med al tydelighed, hvor vanskeligt det er at "opdrage" publikum.

4. 25 års undersøgelser af edderkoppefaunen i Hanstholm Vildtreservat. Ved Søren Toft, ÅU

Orientering/drøftelse

Sagsfremstilling

Størstedelen af NNP Hanstholm udgøres af Hanstholm Vildtreservat på ca. 3.500 ha. Reservatet blev oprettet i 1949 for blandt andet at sikre området som yngleområde for hede- og hedemosefugle og rasteområde for vandfugle. Området har i dag både national og international betydning som naturområde, blandt andet rummer det et af de største sammenhængende klithedearealer i Europa. Området er omfattet af en lang række beskyttelser i form af reservatbekendtgørelser, fredning, Natura 2000 og naturbeskyttelseslovens §3 osv.

På vildtreservatets område er enhver form for ophold og færdsel forbudt hele året i den centrale del på ca. 1.000 ha markeret med gråt på bilag 4.1: På den resterende del på ca. 2.500 ha markeret med rødt på samme kort, er der forbud mod ophold og færdsel i tidsrummet 1. april - 15. juli.

Miljøstyrelsen vurderer i forbindelse med seneste Natura 2000 basisanalyse, at naturtilstanden er langt overvejende god for de lysåbne naturtyper i reservatet, og overordnet set er kun en mindre del af naturarealerne i moderat tilstand. Miljøstyrelsen nævner dog samtidigt, at andelen af arealer i moderat/ringe tilstand er steget ca. 6 % mellem de to seneste kortlægninger, hvilket blandt andet skyldes tilgroning med middel og høj græs- og urtevegetation.

De senere års udvikling af naturen i vildtreservatet kan endvidere belyses af de resultater, der fornyligt blev offentliggjort af 25 års undersøgelser af edderkoppefaunen i Hanstholm Vildtreservat. Undersøgelserne er gennemført i perioden 1997-98 til 2022 af Søren Toft fra Institut for Biologi, genetik, økologi og evolution ved Århus Universitet. Forskningsprojektets resultater er beskrevet i vedlagte artikel som bilag 4.2.

Undersøgelserne peger på en markant og negativ ændring i livsvilkårene for insekter, der betragtes som specialister tilknyttet det særegne, dynamiske miljø i reservatets klitnatur. Artiklen beskriver hvordan den øgede tilgroning og det mere udbredte plantedække nu forringer levestederne for de specialiserede insekter, som normalt forbindes med nationalparkens klithede. Artiklen afsluttes med nogle betragtninger om den fremtidige forvaltning af området/den kommende naturnationalpark.

Se endvidere diverse links nedenfor for mere information.

Sekretariatets bemærkninger

Søren Toft holder et oplæg om de 25 års undersøgelser, med fokus på klitnatur, undersøgelsens resultater og fremtidige forvaltningsmæssige vinkler. Der afsættes i alt ca. 30 minutter til oplæg og mulighed for spørgsmål.

Indstilling

Det indstilles at bestyrelsen drøfter undersøgelsen og hvilke emner herfra, der kan tages med i arbejdet med naturnationalparken.

Bilag:

Bilag 4.1: Kort over Naturnationalpark Hanstholm

Bilag 4.2: "Er leddyrfaunaen i Hanstholmreservatet blevet fattigere? Edderkopperne som eksempel". Artikel fra Naturnyt september 2024.

Links til:

Naturstyrelsens gældende driftsplan for Hanstholm Vildtreservat:

<https://naturstyrelsen.dk/vildere-natur/planer-for-naturen/driftsplaner/thy/omraadeplaner/hanstholm-vildtreservat>

Gældende bekendtgørelse om Hanstholm Vildtreservat:

<https://naturstyrelsen.dk/media/yrhnjv53/bekendtgørelse-om-hanstholm-vildtreservat.pdf>

Der er 4 arealfredninger inden for området, blandt andet fredning af Hanstholm Vildtreservat 1972: <https://www.fredninger.dk/fredning/hanstholm-vildtreservat/>

Referat:

Søren Toft præsenterede udviklingen for klitnaturens fauna af edderkopper. Den helt korte udlægning er, at der er sket en tydelig forandring på de 25 år. På de få år undersøgelsen dækker er antallet af arter specialiseret i klitnaturen gået markant tilbage, mens generalist arter der kan leve overalt i Danmark holder stand og / eller går frem. Den negative udvikling for de særlige/specialiserede edderkopper antages også at gælde for andre insektgrupper i området

Især naturtypen Grå klit er udfordret, da vegetationen i den naturtype nu er tættere og længere med færre vegetationsløse flader og væsentlig færre edderkoppearter. Tendensen ses også for naturtypen Hvid klit – hvilket var en helt ny erkendelse for Søren Toft. Tydelige forandringer i vegetationsdække (gl. fotos) understøtter hans data for dette.

Søren Toft konkluderede, at det særligt er de lysåbne klitnaturtyper i reservatet der har brug for store pattedyr, for at sikre den varierede og dynamiske natur. Og at den stigende krondyrbestand tilsyneladende ikke kan give den nødvendige påvirkning af området.

Efter Søren's præsentation havde bestyrelsen mulighed for opklarende spørgsmål og bemærkninger til Søren Toft. Fra bestyrelsen kom følgende:

Lone Lærke Krog (Ride ruten Thy):

Søren Tofts resultat er et godt argument for at flytte hegnet mod vest

Niels Jørgen Pedersen (Thisted Kommune):

Det synes tydeligt at den hvide klit, dvs. arealerne vest for Kystvejen er under tilgroning. Kan det håndteres i den fremtidige NNP?

Esben Oddershede (Nors-Tved Borgerforening):

Det er tydeligvis en omfattende undersøgelse og spurgte ind til om der kan siges at være en ideal tilstand for klitnaturen.

Pia Slot (Dansk Islandshesteforening):

Klitheden skal vel betragtes som en dynamisk del af et vestkyst kulturlandskab?

→ NST / sekretariatet: Naturen langs vestkysten består af en række successionsstadier. I projektbeskrivelsen for NNP Hanstholm, vil tilgangen være at sikre en fri dynamik på tværs af successionsstadier.

Jan Durinck (Biologisk Forening for Nordvestjylland):

Vil den hidtidige afbrænding af klithede fortsat vil være en mulighed i NNP? Afbrænding formodes at kunne kompensere for manglende påvirkning af vegetationen?

→ NST / sekretariatet: Det korte svar er nej. Med etablering af NNP skal arealerne i princippet være selvforvaltende, dvs. arealindsatsen varetages af områdets græssende dyr, pt. krondyr. Så NST forventer ikke at der skal afbrændes længere.

Bemærkninger til referat:

Jan Durinck (Biologisk Forening for Nordvestjylland):

- Faktisk spurgte jeg Søren Toft og ikke NST om afbrændingerne ville være en mulighed for at afhjælpe den tilgroning han fandt problematisk og det afviste Søren ikke. Derefter spurgte jeg NST om afbrændingerne kan fortsætte og fik her det ovenstående svar.
- Jeg ønsker at dette tilrettes for det var jo et direkte svar fra edderkoppeforskeren.

5. Hjortearter i NNP Hanstholm (NST og Formand)

Orientering/drøftelse

Sagsfremstilling

I NNP Hanstholm lever de tre hjortearter rådyr, dådyr og krondyr. Krondyr er den største af de tre hjortearter, og langt den mest talrige i NNP Hanstholm. Den oprindelige bestand af krondyr nord for Limfjorden regnes for udryddet i 1874. Den nuværende bestand af krondyr bygger derfor på forskellige udsætninger af krondyr tilbage i 1970'erne og 1980'erne. Krondyr regnes for blandingsæder, og ikke en egentlig græsser som fx køer eller heste (bilag 5.1).

I det følgende er der alene fokus på bestanden af krondyr i NNP:

Bestanden af krondyr har gennem mange år været støt stigende i området. De krondyr der færdes i vildtreservatet er meget synlige, og krondyrene er her blevet en meget markant art for mange besøgende, ikke mindst i brunstperioden.

Da området i 2022 blev udpeget som kommende NNP, udarbejde NST et faktaark, der lå til grund for den politiske aftales tekst vedrørende NNP Hanstholm:

"Krondyrene udøver allerede i dag et betydeligt græsningstryk på de store lysåbne arealer. For også at sikre et tilstrækkeligt græsningstryk i den østlige del af området, er der enighed om at etablere lavt trådhegn øst for Hanstholm Vildtreservatet. Et lavt hegn giver fri bevægelighed for de vildtlevende dyr i hele naturnationalparken. Senest fem år efter etableringen af naturnationalparken vil det blive evalueret, om græsningstrykket er tilstrækkeligt på de store lysåbne arealer."

Aftalen betyder et hegnsforløb som indtegnet på kortet i bilag 5.2. Det viser et hegn på ca. 1.800 ha. Herudover forventes et eller eventuelt flere dele af vildtreservatet at indgå i hegnet, med henblik på at den nævnte evaluering senere kan gennemføres.

Som følge af de drøftelser der i 2022 blev gennemført i den tidligere Lokale Projektgruppe for NNP Hanstholm, har NST i den efterfølgende periode to

gange gennemført en optælling af krondyr i området. Formålet har været at komme nærmere en opgørelse af krondyrbestandens størrelse og for at få mere konkret viden om krondyrenes brug og påvirkning af området. Optællingen er gennemført af et privat firma, der hen over en enkelt nat med brug af flere droner med termisk kamera har optalt samtlige individer af hjortedyr. Optællingerne er gennemført i januar 2023 og marts 2024.

Resultatet af tællingerne fremgår af bilag 5.3, hvor NST har samlet de væsentligste kort. I januar 2023 blev der optalt estimeret ca. 1.000 krondyr, mens der i marts 2024 blev optalt ca. 600 krondyr. Altså væsentligt færre krondyr, selv om al øvrig erfaring er, at krondyrbestanden er stigende. De to optællinger fremstiller herved også, hvor vanskeligt det er, at forsøge at opgøre en bestandsstørrelse for store dyr, der bevæger sig over store afstande.

På de to optællingskort i bilag 5.3 ses det, at der nærmest ikke er registreret individer af hjortedyr i vildtreservatets vestlige dele. Dette område udgør ca. 1.500 ha. og NST har to gange i løbet vinteren 2023/24 gennemgået det pågældende område, og konstateret at der ikke er mange tegn på aktivitet af krondyr. En betydelig del af NNP Hanstholm påvirkes således ikke af store planteædere.

Den vegetation af forskellige græsarter mv. der findes i vildtreservatet, vurderes også at være vanskelig tilgængelig føde for krondyr. I modsætning til for eksempel heste, som forventeligt vil være i stand at leve af den vegetation der findes i reservatet. Erfaringer fra de to første år med helårsgræsning med heste i klitnaturen syd for Klitmøller viser, at hestene netop opholder sig og finder føde så langt mod vest som muligt. Og at de her lever af den vegetation, som krondyrene ikke opsøger i reservatet.

En række af de landmænd der driver jord op til NNP Hanstholm oplever betydelige marskader, fordi mange krondyr forlader reservatet om natten for at opsøge de næringsrige og let fordøjelige afgrøder på de dyrkede marker. Og efterfølgende at vende tilbage til reservatet/plantagerne i dagtimerne.

NST jagt på krondyr i området ophørte med udpegning til NNP i 2022, idet jagt ikke må gennemføres i naturnationalparkerne. I den del af Tved Klitplantage hvor jagten har været udlejet, ophører denne jagtudlejning i 2025. Det er dog muligt i projektbeskrivelse og forvaltningsplanen at indføje formuleringer der kan give mulighed for regulering af krondyr af hensyn til at undgå markskader uden for NNP.

Sekretariatets bemærkninger

Der er, forud for bestyrelsesmødet, arrangeret mulighed for et besøg hos en nabo til NNP Hanstholm. Jens Christian Sørensen som har store udfordringer med naboskabet til NNP Hanstholm med de mange krondyr, vil gerne vise frem og fortælle om livet som nabo til de mange krondyr.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen drøfter emnet, og giver input til hvad der kan tages med i arbejdet med naturnationalparken.

Bilag:

Bilag 5.1: Oversigt og placering af forskellige arter af planteædere

Bilag 5.2: Kort der viser placering af hovedparten det trådhegn der skal etableres som følge af den politiske aftale fra 2022

Bilag 5.3: Optælling af krondyr i NNP Hanstholm 2023 og 2024

Referat:

Punkt 5: Hjortearter i NNP Hanstholm, blev taget af dagens program af hensyn til tiden og de inviterede gæsters præsentationer. Emnet (Hjortearter) forsøges gennemført på næst kommende bestyrelsesmøde.

6. Hydrologisk forundersøgelse 2023 i NNP Hanstholm ved Jacob Birk Jensen, WATSONC.

Orientering/drøftelse

Sagsfremstilling

Det er en generel målsætning for alle naturnationalparker, herunder NNP Hanstholm, at der skal sikres naturlige hydrologiske forhold i området. Dette skal forstås som afvandingsforholdene for arealerne skal være upåvirket af menneskelige aktiviteter, hvor det kan lade sig gøre uden at påvirke naboarealer uhensigtsmæssigt. Det drejer sig typisk om de områder, hvor der har været et ønske om gennem fx grøfter eller dræn at kunne kontrollere vandstandsforhold, så der kunne gennemføres landbrugs- eller træproduktion.

I NNP Hanstholm er der i dag relativt begrænsede områder, der er påvirket af grøfter eller lignende. Det vedrører særligt den del af Vilsbøl Plantage, der indgår i NNP. Der er gennem en årrække arbejdet på at genskabe naturlig hydrologi i vildtreservatet.

For at give overblik over mulighederne for at fremme en naturlig hydrologi i NNP Hanstholm, er der udarbejdet en hydrologisk forundersøgelse af firmaet WatsonC, Aalborg. Forundersøgelsen har konkret opmålt og kortlagt de muligheder der er for at skabe naturlig hydrologi ved hjælp af værktøjerne: sløjfning af grøfter og hævnning af bund i grøfter og vandløb.

Sekretariatets bemærkninger

Jacob Birk Jensen fra WatsonC gennemgår den hydrologiske forundersøgelse og der afsættes i alt ca. 30 minutter til oplæg og mulighed for spørgsmål.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen drøfter emnet, og giver input til hvad der kan tages med i arbejdet med naturnationalparken.

Referat:

Jacob Birk Jensen, WatsonC, gennemgik de hydrologiske muligheder for arealerne omfattet af NNP Hanstholm.

En helt kort opsummering af præsentationen, med fokus på muligheder og status er gengivet i det følgende:

- hydrologi – vandforholdene i NNP Hanstholm er meget afhængige af nedbørsforhold. Der modtages ikke store mængder fra naboarealer. Vandet skal i princippet komme oppe fra og dermed også stor variation – årstid og nedbør.
- Ikke store muligheder for genopretning af naturlig hydrologi, eftersom landskabet primært består af gl. havbund og klitter.
- Et område adskiller sig dog: det Lave Vilsbøl, er forsøgt afvandet med et netværk af grøfter – som kan nedlægges uden at påvirke områder udenfor NNP.
- Lokalt er der tillige mindre/begrænsede muligheder for ændret hydrologi i vildtreservatet, omkring Langsande samt et par enkelt andre mindre områder.
- Genskabelse af naturlig hydrologi vil ikke have nogen afgørende indflydelse på eksisterende veje/stier og dermed friluftsmæssige aktiviteter

Bestyrelsen havde på bagkant af Jacob Birks præsentation en række spørgsmål, summeret uvilkårligt i det følgende:

Spørgsmål/svar:

Bestyrelsen generelt:

Der blev udtrykt ønske om udlevering af de præsenterede overheads

→ Sekretariatet: NST Thy sikre fremsendelse af materialet til bestyrelsen.

Ib Nord Nielsen (Danmarks Naturfredningsforening):

Den fremtidige vandindvinding fra i NNP Hanstholm forventes at stige. Kan det lade sig gøre uden påvirkning vandstanden i Blegso og omkringliggende natur?

→ Sekretariatet: NST Thy er bekendt med ansøgning om muligheden for en større vandindvinding. En eventuel påvirkning af naturgrundlaget (ved en øget indvinding) ligger hos vandløbs myndighederne og hos ansøger. Derved ikke i regi af NNP Hanstholm.

Jan Durinck (Biologisk Forening for Nordvestjylland):

Der er tydeligvis okker i Nors Å. Forsvinder det med etablering af naturlig hydrologi?

→ Jacob: ved at eliminere afvanding fra områderne nord for Nors Å (i det Lave Vilsbøl) vil der forventeligt ske en mindre udvaskning af okker.

Lene Munk Andersen (Klitmøller Borger og Erhvervsforening):

Cykelstien langs kystvejen ved Klitmøller oversvømmes ofte om vinteren – derfor ikke nogen god ide med omfattende ændringer i hydrologiske forhold langs Nors Å.

Esben Oddershede (Nors-Tved Borgerforening):

De gamle grøfter i området er typisk håndgravede. Er det derved ikke et kulturhistorisk spor der skal beskyttes?

→ NST/sekretariatet: Svaret er umiddelbart nej. Grøfterne er et driftsmæssigt redskab, og ikke et registreret fortidsminde eller lignende.

Ib Nord Nielsen (Danmarks Naturfredningsforening)

Jan Durinck (Biologisk Forening for Nordvestjylland) mfl.:

Burde der ikke dykkes ned i eksisterende data på de hydrologiske meget spændende forhold som følge af en undergrund fyldt med kalk.

→ Jacob: er bekendt med de eksisterende og spændende undersøgelser men de indgik ikke nærværende forundersøgelse.

→ NST/sekretariatet: Afvandingsforholdene uden for NNP Hansholm fysiske afgrænsning indgår ikke i den kommende projektbeskrivelse for NNP'en. Herunder forholdene i (under) Nors Sø samt indsøen øst herfor.

7. Eventuelt

Bestyrelsens ønsker til emner for kommende bestyrelsesmøder:

Lovgivning - ønsker:

Pia Slot (Dansk Islandshesteforening)

Indlæg vedr. lovgrundlaget – inklusiv lovforarbejdet – hvorledes hænger det sammen med eksisterende lovgivning

Jan Durinck (Biologisk Forening for Nordvestjylland)

De forskellige lovkomplekser er de imod hinanden? – habitat direktivet, fredninger mv

Mona Frederiksen (Ræhr Beboerforening)

Foreslår fokus på lovgivning i relation til indsatser, fx hegn.

Philip Hahn-Petersen (Vild med Vilje)

Spurgte ind til færdselslovgivning og NNP'er.

Lone Lærke Krog (Ride ruten Thy)

Et oplæg udelukkende på lovgivning ville nok være for meget og nok tendere til det lidt kedelige.

Esben Oddershede (Nors-Tved Borgerforening)

Er sikker på af NST /sekretariatet kan vurdere hvad der er nødvendigt at præsentere forud for de emner der diskuteres

Thomas Møller (Brugerrådet, Naturstyrelsen Thy)

Vil gerne kunne fokusere på de elementer der kan gives indflydelse på – mere end på en generel lovgivning om emner hvor der ikke er muligt at øve indflydelse.

→ Formanden + NST / sekretariatet:

afsøge muligheden for om vi kan finde en relevant kollega i NST der netop har arbejdet med emnet. Fx fra en NNP længere fremme i processen end NNP

Hanstholm: hvorledes er lovgivning forvaltet i deres projektbeskrivelse?

Lene Munk Andersen (Klitmøller Borger og Erhvervsforening)

Kortbilag – ønsker: Kort med alle ruter mv. for forståelse + forberedelse / planlægning og med mulighed for overhead/lay + kortbilag med hydrologi konsekvenser.

Thomas Møller (Brugerrådet, Naturstyrelsen Thy)

Hvorledes er midlerne til etablering/oprettelse af NNP?

→ NST/sekretariatet: Der er afsat midler til etablering af NNP Hanstholm, inklusiv naturgenopretningstiltag, etablering af hegn osv.

Ønsker til fremtidig forplejning på bestyrelsesmøderne:

Vedr.: Forplejning, fremsendt spørgsmål fra:

Lene Munk Andersen (Klitmøller Borger og Erhvervsforening)

Hvis der er frit slag vil jeg foreslå, at vi inden næste møde (i morgen) får styr på medlemmernes fødevarerpræferencer. Er det muligt at bestille efter flg.

opdeling:

1. "Traditionel" – Kød, fisk, æg og ost
2. Vegetarisk
3. Vegansk
4. Diverse intolerancer (Bestyrelsesmedlemmet oplyser selv hvilke)

Formand Lars Riis:

- udgangspunktet er: alle spise grønt og sundt og det vil variere efter sted og årstid.

Maja Vestergaard Jensen (Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger):

- godt at den grønne føde er prioriteret.

Lene Munk Andersen (Klitmøller Borger og Erhvervsforening)

- Foreslår at vi kategoriserer bestyrelsen efter de 4 muligheder angivet (se ovenfor).

Philip Hahn-Petersen (Vild med Vilje):

- Værdsætter at udgangspunktet er vegetarisk.

Ole Noe, NST:

- at alle spiser det samme er langt den lettest tilgang for sekretariatet og den praktiske planlægning.

Sabine Stosiek (Dansk Ornitologisk Forening):

- Ville gerne benytte lejligheden til at sige 'tak' for de hidtidige gode arrangementer og forplejning.

→ Formanden og NST / sekretariatet: Overvej mulighederne for en opdelt bestilling af fremtidig forplejning.

Slut bemærkning:

Formand Lars:

stadig meget imponeret over den fine opbakningen – både turen til Bornholm og ved besigtigelsen i dag – forud for bestyrelsesmødet.
